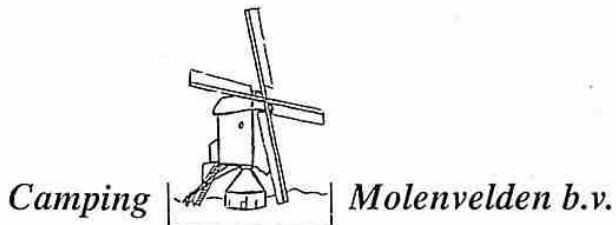

De Rosdoek

108

Heemkundige Studiekring

“DE ACHT ZALIGHEDEN”

Camping Molenvelden B.V.
Banstraat 25
5506 LA Veldhoven
Tel.: 040 - 205 23 84 / 205 13 81

**Een eigentijdse en goed geoutilleerde camping
in ons eigen kringgebied.**

Voor kort- en seizoenkamperen!

Met vele recreatiemogelijkheden zowel binnen
de camping als in de onmiddellijke omgeving
ervan, met historische en pre-historische
bezienswaardigheden!

Ook voor Uw familie-, verenigings- en be-
drijfsfeesten is buiten het kampeerseizoen
een passende zaalaccommodatie beschikbaar.

Informatiebrochure gratis op aanvraag.

Th.W. v.d. SANGEN en Zn.

extrapoint

digital printing · web-development · graphic design

extrapoint bv

De Run 3120

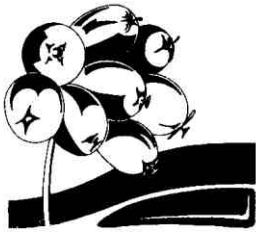
5503 LH Veldhoven

fax (040) 2300619

e-mail info@extrapoint.nl

tel. (040) 2300618

www.extrapoint.nl

Heemkundige Studiekring
"DE ACHT ZALIGHEDEN"

DE ROSDOEK

Aflevering 108

December 2003

Verschijnt 4 x per jaar

Redactieadres: Th. v.d. Aalst
Ganzestraat 17
5527 CA Hapert
tel. 0497 – 381671

Administratie: P. Vermeulen
De Reek 9
5502 HX Veldhoven
tel. 040 – 2531817

Penningmeester: H. Jenniskens
Veldhovenseweg 2
5511 KJ Knegsel
tel. 040 – 2535140
giro 3871519

De volgende Rosdoek verschijnt maart 2004

ISSN 1384-086X

Inhoud:

Reisverslagen van de Commissaris der Koningin	5
Onze oudste grensmarkeringen	19
Sint Christoffel en Cucuphas	22
Uit onze buitenlandse ruilabbonnementen	26
Van de boekenplank	28

REDACTIETEAM:

Th. van der Aalst, Ganzestraat 17, 5527 CA Hapert
tel.: 0497 – 381671

H. Backbier, Heike 6, 5512 NJ Vessem
tel.: 0497 – 591451

K. Cornelissen, Nieuwstraat 74, 5521 CD Eersel
tel.: 0497 – 512208

A. Kockx, De Pottenbakker 44, 5506 GD Veldhoven
tel.: 040 - 2531596

P. Vermeulen, De Reek 9, 5502 HX Veldhoven
tel.: 040 – 2531817

REISVERSLAGEN VAN DE COMMISSARIS DER KONINGIN

Van 1894 tot 1928 was mr. Arthur E.J. baron van Voorst tot Voorst Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant. In die hoedanigheid bezocht hij gemiddeld eens in de vier jaar elke gemeente in de provincie en maakte daarvan reisverslagen. Deze verslagen, neergeschreven in 6 dikke folioformaat schriften, zijn uiteindelijk terecht gekomen in het Rijksarchief in Den Bosch (Archief 1085 Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant, 1920 – 1969, inventaris nummers 332 t/m 337).

Deze reisverslagen staan vol met interessante en soms leuke wetenswaardigheden over de Brabantse gemeenten. Sommigen van u hebben wellicht al een aantal verslagen gelezen in het boek van Joep Baartmans-Van den Boogaart: “Uit en Thuis in Brabant” (Den Bosch, 2001). Hierin zijn onder andere de gemeenten Luyksgestel en Westerhoven opgenomen.

In de verslagen wordt slechts een klein deel van het totaalbeeld geschetst en het zal ook veelal een gekleurd beeld zijn, omdat de commissaris veel van zijn informatie kreeg van burgemeester en wethouders en de enkeling die bij hem op audiëntie kwam. Desalniettemin vond ik deze informatie waardevol genoeg om met u te delen. In overleg met de redactie is besloten om de verslagen van de volgende gemeenten in de Rosdoek over te nemen: Bergeijk, Duizel c.a., Eersel, Hoogeloon c.a., Oerle, Riethoven, Veldhoven c.a. en Zeelst. Waarschijnlijk komt er één gemeente per Rosdoek en in de bovenvermelde (alfabetische) volgorde, dus dat betekent dat de mensen van Zeelst waarschijnlijk pas over 2 jaar aan hun trekken komen. Een troost voor hen is dat de verhalen over de andere gemeenten ook zeker de moeite waard zijn. Er wordt immers een aardig beeld geschapen over het leven in de Kempen van een kleine eeuw geleden.

Ik heb in principe de schrijfwijze van de commissaris overgenomen, met uitzondering van de volgende zaken: de afkorting ‘pr’ voor ‘paar’ heb ik voluit geschreven, evenals ‘H.A.’ voor hectare. Verder heb ik achternamen die met een tussenvoegsel beginnen altijd met een hoofdletter geschreven als er geen voornaam bij staat. De commissaris gebruikte nogal eens liggende streepjes na een zin; deze heb

ik weggelaten. In een enkel geval heb ik ter verduidelijking of verbetering commentaar tussen vierkante haken [...] toegevoegd.

Winfried Thijssen

De commissaris op bezoek in Bergeijk

Reisverslagen van Commissaris van de Koningin, A. Van Voorst tot Voorst, van bezoeken aan de gemeente Bergeijk. Uit het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch: archief 1085 Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant, 1920 – 1969, inventaris nummer 332 “Verslagen van rondreizen Commissaris van de Koningin, A. van Voorst tot Voorst, door provincie en van bezoeken aan gemeenten Aalst – Chaam, 1896 – 1925.” Reisnotities bezorgd door Winfried Thijssen.

11 augustus 1899

Den 11^{den} augustus 1899 bezocht ik deze gemeente. Ik reed van Eindhoven over Aalst naar Valkenswaard, alwaar ik ontbeet in de herberg van Bots; van daar over Dommelen en Westerhoven naar Bergeijk; en vervolgens terug naar Valkenswaard, waar ik den trein naar 's-Hertogenbosch nam.

Op mijne audiëntie verscheen

a de pastoor van Loo; hij kwam mijne medewerking inroepen, dat er te Loo een jongensschool zou gebouwd worden. De jongens moeten nu naar de school te Bergeijk, de meisjes naar de zusters aldaar. Toen ik hem opmerkte dat, als de meisjes naar Bergeijk konden loopen, de jongens dat toch zeker ook wel zouden kunnen, antwoordde hij, dat hij geen geld had om een liefdehuis te bouwen; dat hij hoopte te slagen in zijne plannen, om te Loo een schoollocaal te verkrijgen voor de meisjes; dan konden een paar zusters uit Bergeijk daar dagelijks komen lesgeven. Ik raadde den pastoor, om daarmede dan maar te beginnen; voor zijn jongensschool moest hij bij den gemeenteraad zijn, en, bij niet vervulling zijner wenschen, in hooger beroep bij gedeputeerde staten.

b J. Jansen uit Weebosch kwam klagen over handelingen van het bestuur van de afdeeling Weebosch; ik zeide den man, die bovendien doof was, dat hij mij zijne klachten schriftelijk moest kenbaar maken.

De eerste
St. Gerardus Majella
 Kerk
 in het Bisdom van
 s'Hertogenbosch,
 gesticht te **Bergeyk**
 De Weebosch - Uit
 dankbaarheid aan den
 H. Gerardus toegewijd,
 na een gebedsver-
 hooring bij de rivier
de Nijl: in den
 zonder bestuurder
 voortvliedenden
electricischen tram
 ter gelegenheid van
 een uitstapje naar
Cairo.

Fotocollectie Frans Huijbregts

c P. Panken kwam steun vragen op dat zijn werk: 13 cahiers over de geschiedenis van Bergeyk, waaraan hij zijn gansche leven arbeidde, en waarvoor hij zich veel moeite en opofferingen getroostte, gedrukt en uitgegeven mocht worden. Ik verwees hem naar het Provinciaal Genootschap te 's-Hertogenbosch.

d P.C. van Galen, gepens. kapitein van het Indische leger. Om zijne moeder, die 84 jr is, heeft hij zijne demissie genomen en is te Bergeyk komen wonen. Hij woont niet bij haar in, maar naast haar in het huis van den naar Valkenswaard verplaatsten notaris Van Galen. Doordat hij goed met de menschen kan, bekleedt hij alle mogelijke postjes: directeur van de boterfabriek, president van de vereeniging voor bijenhouders, enz. enz. Nu laatstelijk werd hij tot lid van den Raad gekozen, tegenover een boer uit Loo; dat is wel jammer, omdat daardoor verbroken werd de goede verdeling van de raadsleden over geheel de gemeente: vroeger woonde 1 raadslid te Witreit, 1 te Weebosch, 2 te Loo en 3 te Bergeyk; nu wonen er dus 4 te Bergeyk.

Voor eenigen tijd uit Borkel komende reed ik den binnenweg naar Bergeyk, om de \pm 20 hectare vloeiveiden dier gemeente langs den Beekloop bij de Beekbrug te zien; B. en W. gaven mij nu inzage van een door de Heidemaatschappij ontworpen plan, om aan “de May” nog 35 hectare vloeiveide aan te leggen; daar was een terrein van \pm 100 hectare uitstekend voor vloeiveiden geschikt. Om de vrije beschikking over het water te hebben zonder iemand te hinderen had de gemeente de langs de beek liggende gronden aangekocht; nu kan te zijner tijd het water opgezet worden, zonder schade voor anderen.

Om gelegenheid te geven voor oefeningen van het reserve kader, had de gemeente een gebouwtje opgericht; als zij die van tevoren geoefend zijn, geen faciliteiten – vooral verkorting van diensttijd – verkrijgen, zullen zich wel geen militiens meer aangeven voor de oefeningen; in dat geval heeft de gemeente haar geld voor het gebouw weggegooid.

De verhouding tusschen B. en W. en den benoemden gemeentesecretaris De Leyer, vooral tusschen den burgemeester en den secretaris, scheen niet best te zijn; men had De Leyer secretaris gemaakt, omdat hij vroeger klerk was ter secretarie; van die benoeming had men nu wel spijt.

Men klaagde zeer over den gemeentedoctor; ik gaf den raad, hem te controleeren; wanneer hij in ernstige zaken zijn plicht niet deed, zijne zieken verwaarloosde, dronk enz. enz., dan moest men hem door een ander vervangen.

De burgemeester was maar half tevreden over den gemeenteveldwachter; ik adviseerde, hem te dwingen, zijn zakboekje dagelijks te laten afteekenen; dan kan men controleeren, of hij zijn dienst behoorlijk deed.

De burgemeester woont te Loo; hij schijnt daar groote zaken te bedrijven in boom- en bloementeel; om iets te doen tot verbetering van het paardenras had hij zes Belgische hengstveulens gekocht, die hij wilde opvoederen tot fokhengsten; hij betreurde het zeer, dat hij met die beesten niet kon dingen naar aanhoudingsbijdragen.

Een der wethouders woonde vroeger te Witreit thans te Hof; de andere te Bergeyk.

3 juli 1903

Den 3 juli 1903 kwam ik weer in Bergeyk; ik bezocht dien zelfden dag nog Westerhoven en Riethoven.

Bevolking gaat langzaam vooruit; wel trouwen er veel menschen, maar het komt nog al eens voor, dat de menschen tijdelijk naar Bergeyk komen om daar te trouwen, en na hun huwelijk wegtrekken.

10% gedwongen huwelijken; 5% onwettige geboorten; geen verbalen voor openbare dronkenschap; een enkel verbaal wegens overtreding politieeur herbergen.

Voor den raad moet gestemd worden; over kleine oorzaken ontstaan quaesties; zoo wil men nu om een futiele reden het raadslid Groenen (Hof) laten vallen, en vervangen door Verreycken van Loo.

Bij het bezoeken van naburige gemeenten had men mij verteld, dat Bergeyk natuurweiden had aangelegd; aanvankelijk met goed succes, maar dat in 1903 de weide absoluut geen gras had opgeleverd. B. en W. deelden mij mede, dat de Afdeeling Weebosch in 1900 4½ hectare natuurweide aangelegd had; dat de aanlegkosten ± f1000. hadden beloopt; dat het succes aanvankelijk buitengewoon groot was geweest; dat men steeds had gehooit; dat B. en W. in 1903 hadden willen weiden; dat de afdeeling dat niet gewild had; dat het hooi in 1903 niet was medegevallen, en ± f240 had opgebracht; dat men nu reeds alle uitgaven terug had, uitgezonderd de kosten van bemesting in 1902 en 1903.

In 1902 heeft gemeente onder Loo nog 2 hectare natuurweide aangelegd; dat gaat tot heden buitengewoon goed.

De gemeente heeft thans in het geheel 37 hectare waterweide, nl. 20 hectare aan de Beekbrug en 17 hectare te May; in 1903 bracht de eerste snede f2900 op; de tweede snede zal misschien f500 doen. Het onderhoud der waterweiden kost hoogstens f25. per hectare; nl. f15 gewoon onderhoud (graven, water inzetten enz.) en f10 bemesten. Deze laatste post wordt op den duur veel minder; oude waterweiden hebben zelfs heel geen kunstmest noodig.

Men schat de waarde der waterweiden op f1500 de hectare; van wat de gemeente voor den aanleg leende, bedraagt per resto nog f10.000.

Voor de gemeente met de waterweiden begon, legde men ieder jaar ± 10 hectare dennenbosch aan. Als er nog 10 à 15 hectare we-

terweiden zullen aangelegd zijn, moet men daarmede ophouden, omdat men dan niet meer over voldoende water kan beschikken. Als men dan weer tot dennenboschaanleg terugkeert, zal men laten ploegen door de Heide Maatschappij evenals te Borkel, en dus tegelijkertijd uitgestrekte terreinen ontginnen.

De gemeente heeft nu reeds mooie mastenbosschen; men rekende over een jaar of 4 voor *f*10.000 te kunnen verkoopen.

Ik heb aangeraden om een uitvoerig register aan te leggen omtrent de geschiedenis van de exploitatie van de aan de gemeente behorende gronden.

Ook raadde ik aan om het onderhoud van de gezamenlijke waterleidingen voor rekening van de gemeente te nemen.

De gemeente is bijna geheel Roomsch; er zullen \pm 40 Protestanten zijn, onder de hoede van een ouden dominee.

Op de geneeskundige behandeling van zijne patienten door Dr Duchateau vallen nog steeds gegronde klachten; men wil er echter niet al te veel meer van zeggen, omdat hij zeer ziek is en vermoedelijk sterven gaat.

De gemeentesecretaris doet vrij goed zijn beste; de slechte verhouding van vroeger is thans minder gespannen; hij maakt echter nog steeds misbruik van sterken drank. De veldwachter doet tegenwoordig vrij goed zijn plicht.

Voor schoolverzuim moesten drie processen verbaal worden opgemaakt; thans gaat het vrij goed.

Aan het herhalingsonderwijs nemen aan de school te Weebosch 15 leerlingen deel; aan die op het Hof slechts 8.

Werkelijke armoede, broodsgebrek wordt in Bergeyk niet geleden; het algemeen armbestuur heeft weinig fondsen; de gemeente suppleert jaarlijks met *f*600 à *f*700.

Er zijn een tweetal sigarenfabrieken in Bergeyk; aan de Broekstraat begon een boerenjongen uit de gemeente een fabriek. Op het Hof is de vrij groote fabriek van Aarts en Co; deze fabriek kwam in den laatsten tijd in opspraak, door dat de firmanten hun volk verboden lid te worden van eenige vereeniging, ook van eene Christelijke vereeniging.

Gedwongen winkelnering is in Bergeyk gelukkig onbekend.

Audientie verleend aan den Rijksontvanger Hartjens (gehuwd met Juffrouw Mauve uit Arichem); dat heer gevoelt zich geweldig; terwijl de audientie gepubliceerd was tegen half tien, liet hij zeggen, dat hij tegen 10 uur zou komen. Toen hij 5 minuten moest wachten op de secretarie deelde hij aan de daar aanwezigen mede, dat hij, als hij niet dadelijk ontvangen werd, weer heen zou gaan. Van Verdijk hoorde ik nog, dat hij, terwijl hij zat te wachten, zich allerlei ongepaste opmerkingen had veroorloofd over den burgemeester en over het gemeentebestuur.

Kapitein Van Galen had niets bijzonders te vertellen; zijne bejaarde moeder houdt zich nog steeds goed.

Panken kwam bedanken voor mijne medewerking, om zijn geschrift over Bergeyk door het Provinciaal Genootschap te doen drukken.

Het gebouwtje, indertijd door gemeente opgericht voor de oefeningen van het reservekader is, omdat het niet meer gebruikt werd, afgebroken en verkocht; de gemeente heeft er niet veel op toegegeven.

9 maart 1907

Den 9 maart 1907 kwam ik weer in Bergeyk; ik reed er vanuit Valkenswaard heen; ik bezocht vervolgens nog Riethoven, waarna ik via Valkenswaard naar Den Bosch terugkeerde.

De ziekte van den Heer Verdijk belette hem, mij te vergezellen; dientengevolge bleef het onderzoek der administratie van den secretaris en van den ontvanger achterwege.

Voor de audientie had zich niemand aangemeld.

Ik vroeg aan B. en W. waarom zij hadden toegelaten, dat de brigade marechaussee verplaatst was naar Westerhoven, en wees op het groote belang voor de gemeente, dat de marechaussee hier bleven. B. en W. erkenden dat belang; men was in correspondentie met Oorlog; de kazerne was door de Gezondheids Commissie afgekeurd; wanneer geen particulier eene nieuwe kazerne wilde bouwen, dan zou de gemeente dat doen, althans wanneer het Rijk op langen termijn, 20 à 25 jaren wilde huren.

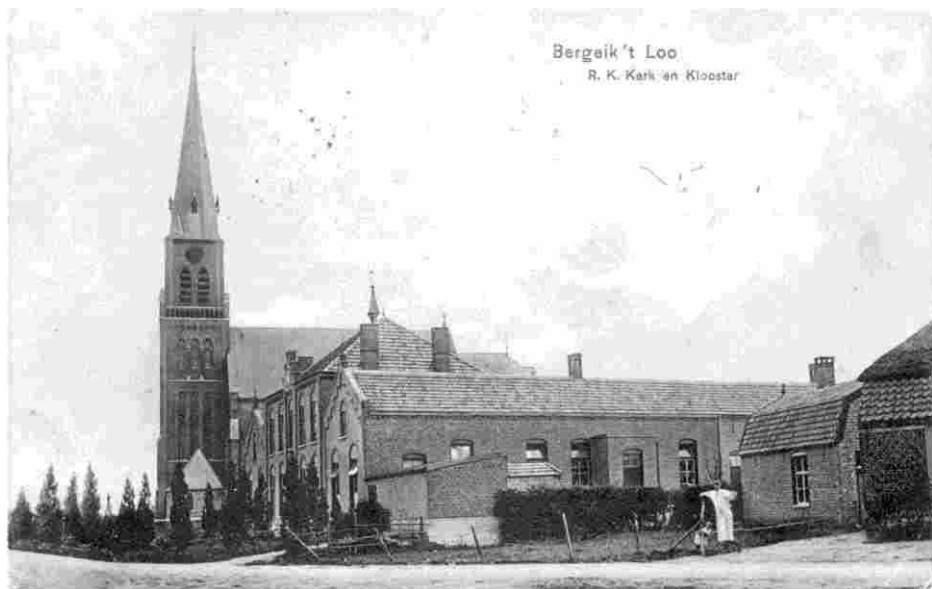

Foto J. Bijnen, ca. 1915

*Fotocollectie Frans Huij-
bregts*

In de laatste jaren had de gemeente reeds voor een groot deel de zorg voor de waterleidingen op zich genomen; de bepalingen van het provinciale reglement op de waterleidingen vond men zeer verstandig; de uitvoering voor de gemeente weinig bezwarend. Nogmaals bij B. en W. sterk aangedrongen op het aanleggen van een uitvoerig register, waarin alles, wat gemeente onderneemt in verband met ontginning of exploitatie van bezittingen nauwkeurig wordt vermeld.

Voor de nieuwe kerk te Weebosch geeft gemeente f2500; men meende, dat de Bisschop verkeerd was ingelicht, en dat er geen reden was, om eene parochie te Weebosch op te richten; gemiddeld bedroeg de afstand naar de parochie "Loo" voor de \pm 350 zielen van Weebosch geen half uur.

De gemeentesecretaris doet thans behoorlijk zijn plicht; hij maakt geen misbruik meer van sterken drank.

Ook over den veldwachter is men tegenwoordig minder ontevreden.

Dr Duchâteau, over wien zoovele gegronde klachten geuit waren, is overleden en vervangen door Dr Barentsen.

Bergeyk bezit thans 40 hectare waterweiden en 10 hectare natuurweiden; 10 hectare natuurweiden werden bovendien in afgelopen winter aangelegd en liggen thans gereed om bezaaid te worden. De gemeente heeft bovendien 225 hectare dennenbosch, waarvan de helft echter niets waard is. \pm 120 hectare zijn redelijk goed. Men zal zich met staatsboschbeheer in verbinding stellen ten einde tot eene rationeele bebossching van de daarvoor geschikte gronden te komen.

Eindelijk heeft de gemeente nog 28 hectare vischvijvers.

Gemeente heeft \pm 16.000 schuld, doch besteedde voor den bouw van bruggen en duikers *f*3500; voor subsidie in den bouw van twee kerken te samen *f*3000; voor oprichting parochie Weebosch *f*2500; voor subsidie liefdehuis te Loo *f*5000.

Burgemeester Aarts mag met groote voldoening terug zien op wat hij gedurende zijn burgemeesterschap in het belang van de gemeente tot stand bracht. Hij klaagde, dat hij het erg druk had, en om die reden zijne boomkwekerij (11 hectare) er wel aan zou willen geven, wanneer hij zijn zaak tegen redelijken prijs aan een ander kon overdoen.

12 mei 1911

Den 12 mei 1911 bezocht ik Bergeyk en Luijksgestel. Van het station te Valkenswaard vond ik mijn rijtuig; 's avonds nam ik te Valkenswaard weer den trein naar Den Bosch.

Er bestaan in Bergeyk eigenaardige moeielijkheden: naijver van het Hof op het Loo; de menschen van het Hof achten zich beter dan die van het Loo; men vindt het niet goed, dat de burgemeester op het Loo woont; de burgemeester komt niet genoeg op het Hof. Bovendien de burgemeester heet Aarts, en de naam Aarts is in Bergeyk weinig gewild, omdat zich daaraan bittere herinneringen uit vroeger dagen vastknoopen; gedwongen winkelnering en dergelijke.

Op de persoon van den burgemeester weet men echter niets aan te merken; jammer, dat de man geen sterke gezondheid heeft, en daardoor veel tehuis moet zitten, althans gedurende den afgelopen winter.

Bevolking accresceert sterk; kan niet altijd voldoende woninghuur betalen; met sommige bepalingen van de bouwverordening ligt men daarom wel eens een beetje de hand.

Uit het gesprek met B. en W. bleek mij, dat zij van mening waren, dat bij eenen vroegeren gemeente secretaris nog een hoop oud archief op zolder zou liggen; dat heer (een smid ?) zou de gewoonte gehad hebben, steeds alles mede naar huis te nemen en niets terug te brengen. Een inventaris op het archief bestaat niet.

De waterleidingen zijn bepaald goed in orde; aan het onderhoud wordt jaarlijks ruim *f*400 ten koste gelegd.

Om behoorlijke riolen, duikers enz te hebben, en de waterlossing te bevorderen, liet gemeentebestuur 3 wagons met buizen komen van Cannay uit Tegelen; de twee eerste wagons kostten ieder *f*340; de laatste met buizen 2de of 3de soort *f*80. Hiermede werden overal de dammen enz voorzien, terwijl de houten schoren werden opgeruimd. Bovendien werden alle houten bruggen op 4 na, omgebouwd in steenen bruggen, en werden ook de sluizen op de wetering in cement gemetseld.

Op het Loo zijn Fransche Zusters, soeurs du saint esprit; zij houden eene bijzondere school; aan het hoofd staat eene leeken onderwijzeres, Duitsche van geboorte; verder nog eene leeken hulponderwijzeres, en een geestelijke zuster dito.

Kom van Bergeyk heeft grootste aantal kiezers; men maakt misbruik van de meerderheid; 5 Raadsleden te Bergeyk, 1 te Loo en 1 te Weebosch.

Gemeentesecretaris drinkt nog af en toe.

Veldwachter vervangen door een bijzonder geschikt persoon.

Sigarenmakers verdienen gemiddeld *f*6.50 in de week; naar het schijnt is een kapelaan bezig hen in een bond te vereenigen.

Nog geen staat van exploitatie van gemeentelijke bezittingen; gevraagd, dat die nu direct wordt gemaakt, en mij binnen eene maand ter inzage worde gezonden.

Gemeente heeft 40 hectare weterweiden en 30 hectare natuurweiden; de uitkomsten zijn slecht; de menschen willen niet pachten; men maakt thans *f*40 de hectare, welk bedrag men voor een behoorlijk onderhoud noodig heeft; de menschen ontginnen zelve; ze willen niet huren, ze willen eigenaar zijn.

Het dennenhout groeit goed op \pm 80 hectare; de overige dennenbosschen (\pm 170 hectare) zijn niets waard.

Als gemeente geen harde wegen kan betalen moet zij fietspaden aanleggen; in dien geest geadviseerd.

9 juni 1916

Den 9 juni 1916 bezocht ik per auto van uit Eindhoven de gemeenten Luykgestel, Bergeyk en Westerhoven.

Het oud archief, dat ten huize van den voormaligen gemeentesecretaris Willems nog zijn zou, is thans op het Raadhuis terug.

De staat van exploitatie der gemeentelijke bezittingen is over de laatste 2 jaren niet bijgewerkt; het zal spoedig in orde worden gebracht.

Er komt veel geld in van de vloeiwiden; het gewas van 40 hectare is juist verpacht voor *f*6951. De 30 hectare natuurwiden zijn verpacht voor 12 jr tegen *f*36 de hectare; de boeren moeten bovendien zorgen voor mesten, afvrachten enz.; ze mogen met het land doen wat zij willen, bijv. scheuren; de laatste twee jaren moet het als grasland blijven liggen.

25 hectare heidegrond zijn verhuurd voor elf jaren; de eerste twee jaren is geen pacht verschuldigd; de volgende negen jaren gemiddeld *f*10 per hectare.

Binnenkort zullen eenige bouwplaatsen verkocht worden aan den Bergeyksen dijk (weg van Bergeyk naar Neerpelt) om jonge boeren de gelegenheid te geven om een eigen bedrijf te beginnen.

Van de gemeentelijke dennenbosschen zullen er 130 hectare zijn, die het heel goed doen. De oudste bosschen zijn 35 jr; groeien prachtig; boomen zijn 9 à 10 meter; als men ze laat staan worden het zeker telefoonpalen; toch denkt men er hard over, om die bosschen (\pm 15 hectare) nu reeds te vellen, omdat het hout zoo schromelijk duur is; men schat de waarde op *f*1200 à *f*1300 de hectare. Er ontwikkelen zich tegenwoordig enkele bosschen uit zaad van boomen, die zich zelf gezaaid hebben; die bosschen kosten dus der gemeente niets in aanleg; naar B. en W. meenen, worden ze prachtig.

Gemeentesecretaris gedraagt zich tegenwoordig vrij goed; drankmisbruik maakt hij nog maar hoogst zelden.

Sigarenindustrie gaat goed; sigarenmakers wonen meestal in eigen woningen, met ¼ hectare land. Zij krijgen gemakkelijk geld tegen 4 of 4½% op hypotheek. De geest van het werkvolk is goed; hun bonden geven geen aanleiding tot moeielijkheden.

16 augustus 1920

Den 16 augustus 1920 kwam ik weer in Bergeyk.

Veel strijd bij de Raadsverkiezing 1919. Daar werden 5 nieuwe Raadsleden gekozen; er kwamen daardoor twee andere wethouders.

Ook hier woningnood: daar zijn 16 arbeiderswoningen in aanbouw; aanbesteed tegen f5100. Per woning zal 50 jaar lang f50.- ten laste van de gemeente komen.

Voor f1300 werd een terrein gekocht om een nieuw Raadhuis te bouwen. Het bouwen is te duur; het zal nog wel een beetje duren vóór het er staat.

Het nieuwe raadhuis van Bergeijk

Gemeentelijk bezit is ongeveer 1500 hectare groot; daarvan zijn 48 hectare vloeiveiden 70 hectare natuurweide 250 hectare dennenbosch 30 hectare vischvijver, en de rest heide.

Met Staatsboschbeheer werd kortelings gecontroleerd voor het beboschen van 300 hectare.

Gemeente kocht voor korten tijd in Duitschland een motorploeg (een staalraad met twee benzinemotoren) aan voor f4500. Daarmede moet in het groot heide ontgonnen worden. Langs den Bergeyksen dijk moeten nl. boerderijen gesticht worden met staats subsi-

die; men pleegt dienaangaande op het moment overleg met Van Beek, den burgemeester van Deurne.

Burgerlijk armbestuur kan er niet komen; wordt met *f*1500 gesubsidieerd door gemeente.

Men voelt niets voor eene vereniging met eenige andere gemeente: Bergeijk is rijk genoeg om zelfstandig te blijven bestaan.

De malaise in de sigarenindustrie is niet zoo heel erg: daar zijn 20 uitgetrokken sigarenmakers. Groot en klein te samen zullen er \pm 180 menschen in de sigarenindustrie werkzaam zijn.

Nog geen staat van exploitatie van gemeentelijke bezittingen: de gemeente secretaris zegt, dat de burgemeester die moet maken, omdat deze dienaangaande het best op de hoogte is.

De Heeren gewaarschuwd om toch mede te helpen waken, dat de veepest niet uit België ons land wordt binnen gesleept; geraden, den Boerenbond er voor te spannen.

Er zou nog geen enkele S.D.A.P.er in Bergeijk zijn. Sinds de laatste Raadsverkiezing wonen 3 raadsleden op het Hof, twee op het Loo en twee op Weebosch.

17 juli 1924

Den 17 juli 1924 kwam ik weer in Bergeijk.

Met Rijkspremie werden daar nog 20 woningen gebouwd. Thans wordt er voldoende gebouwd en voorziet het particulier initiatief voldoende in de behoefte aan woningen.

Bij de laatste Raadsverkiezing vielen weer drie Raadsleden uit. Toch schijnen er geen bijzondere partijschappen te zijn in de gemeente. Arbeiders zitten er niet in den Raad. 5 Raadsleden wonen op het Hof, 1 op het Loo en 1 op Weebosch; eene verdeling die op niets lijkt, het Loo moest minstens een Raadslid meer hebben.

Het frappeerde mij, dat burgemeester Aarts omtrent veel dat ik vroeg, minder goed op de hoogte bleek dan de wethouder Van Veldhoven. Deze laatste, een sigarenfabrikant, scheen zich gaarne op den voorgrond te dringen.

Electriciteitsbedrijf gaf het eerste jaar een verlies van \pm *f*1200.-

Het nieuwe Raadhuis is ongeveer gereed; het ziet er uiterlijk heel goed uit; het staat aan het einde van de kom op den weg naar Luyks-

gestel. De inschrijvers hadden er te samen te veel op gezet; daarom werd het in eigen beheer gebouwd; het zal \pm f30.000 kosten.

Ik hoop, dat wanneer men het in gebruik neemt men tegelijkertijd van de gelegenheid profiteren zal, om het archief te ordenen.

Van het gemeentelijk bezit verkocht men in den laatsten tijd 8 x 12 hectare aan den Bergeyschen dijk voor de stichting van boerderijen zonder staatsvoorschot en bovendien 60 à 70 hectare aan zoogenaamde overhoeken.

Waterschade wordt niet ondervonden, noch langs de Keersop, noch langs de Beekloop, noch langs de Aa of Run.

De warenkeuringsdienst werkt nuttig; vooral knoeierij met melk was groot: 35% water !

De gemeentepolitie maakte in 1923 geen enkel procesverbaal op; ideale toestand !?

Vijf jongens uit Bergeyk bezoeken de ambachtsschool te Eindhoven; dat kost gemeente veel geld.

Burgerlijk armbestuur krijgt een subsidie van f1300.-

Geen werkeloosheid.

Sigarenindustrie gaat heel goed. Duitschland vraagt Hollandsche sigaren en cigaretten. Sigaren worden met wagenvrachten naar Duitsland gesmokkeld.

Door den val van de Hanzebank verloor een sigarenfabrikant V.d. Grinten zijn deposito = f26.000.

De boeren hebben een goed jaar; nog beter dan 1923; de jaren 1921 en 1922 heetten wel bijzonder slecht, maar waren in werkelijkheid niet zóó slecht; maar dat waren de eerste twee jaren waarin de boeren geen oorlogswinst meer maakten en die vielen daardoor erg tegen.

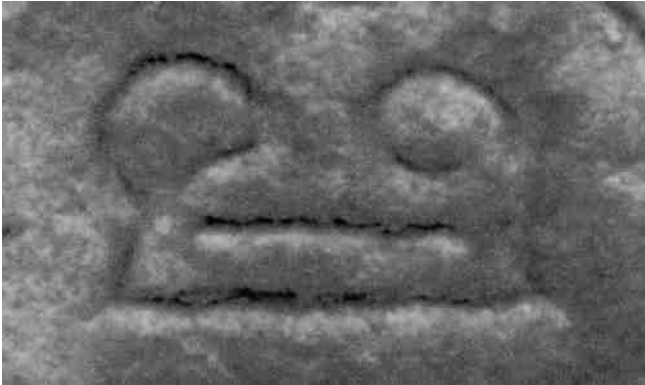
Staatsboschbedrijf is sinds \pm 2 jr begonnen met de gecontracteerde 300 hectare; 40 hectare zijn opgeplant. Ter ontginning is nog 30 hectare heide op langen termijn verpacht.

De communistische nederzetting van Heiner te Best kreeg eene filiaal inrichting in Bergeyk. Van het oude woonhuis van den Heer van Galen werd na diens dood eene stichting gemaakt. Curatoren werden Ds Westhof te Bergeyk, Ds Oudegeest te Valkenswaard en Ds van Peursum te Eindhoven. Deze drie dominees haalden een gedeelte van de menschen van Heyner uit Best naar Bergeyk. Toen later bleek dat

de Heeren zich vergist hadden, bedankt ds Westhof; ds Oudegeest overleed; zoodat ds van Peursum op het moment de eenige curator is; hij schijnt het curatorium niet te willen aanvullen.

Hoeveel menschen er nu in dat huis (met 2½ hectare land) zitten, weet men niet precies; het aantal schijnt sterk te wisselen. Heyner was eerst ambtenaar bij Philips; later ging hij textiel leeren; het schijnt dat zijn menschen vooral daar van moeten bestaan. De menschen leven rustig en kalm; men merkt er niets van; relatie met de bevolking hebben ze heelemaal niet. Volgens B. en W. zou Van Galen van zijn huis eene stichting hebben gemaakt, om te voorkomen dat het door de Ursulinen – wier school er vlak naast ligt – zou worden gekocht.

ONZE OUDSTE GRENSMARKERINGEN.

*Detailvergroting
van de vuurslag,
zoals deze voor-
komt op grens-
steen nr. 5*

De verdeling van het rijk van Karel de Grote, in het jaar 843, is van groot belang geweest voor de totstandkoming van de Nederlandse grenzen, boven de grote rivieren. Dit rijk werd toen verdeeld in drie stukken, t.w. een westelijk deel, een middendeel en een oostelijk deel. Het huidige Nederland behoorde tot het middenrijk.

In deze tijd werden de grenzen tussen de verschillende rijken niet nauwkeurig vastgesteld. Men bepaalde, dat het gebied dat tot de invloedssfeer van de Bisschop van Utrecht behoorde, tot het middenrijk zou worden gerekend; het gebied dat onder de invloedssfeer van de Bisschop van Munster behoorde, kwam onder het oostelijk rijk. In

de negende eeuw was een dergelijke summiere om-schrijving van de grenzen voldoende.

Met uitzondering van enkele grenswijzigingen om praktische of om politieke redenen, is deze grens in grote lijnen niet veranderd. De laatste aanpassingen vonden plaats in het jaar 1960.

*Grenssteen uit 1548 met
Andreaskruis en vuurslag*

Verschillende oorzaken waren dikwijls aanleiding tot conflicten met andere bevolkingsgroepen. Dikwijls waren er onlusten, omdat men dacht, dat bewoners van een naburige gemeenschap buiten het hun toegewezen gebied hun vee lieten grazen, plaggen en turf staken en hout kaptten. Dan kwam het wel eens tot gewelddadigheden, waarbij de regerende instanties moesten ingrijpen, en op een of andere manier een grensmarkering aanbrachten.

De oudst bekende grensbeschrijving is die tussen de Utrechtse Bisschop Rudolf van Diepholt (1433-1456) en Everwijn, Graaf van Bentheim (1421-1454). Op 29 augustus 1447 sloten zij een verdrag, waarbij enkele lokale verschillen werden opgelost. Bij dit verdrag werd geen algehele grensafbakening geregeld.

Munt uit tweede helft van de 15^e eeuw waarop det vuurslag duidelijk te zien is

De moeilijkheden tussen deze beide gebieden bleven echter doorwoekeren. Dit leidde tot een grensovereenkomst, die op 16 mei 1548 in het klooster Frens-wegen gesloten werd. In dit verdrag werd wel degelijk de gehele grens tussen het Graafschap Bentheim, en het aangrenzende gebied, dat toen onder het bewind van Karel V viel betrokken. Er werd o.m. afgesproken, dat er op de belang-rijkste punten een grenssteen zou worden geplaatst. Van deze grensstenen zijn er nog 5 over. Zij doen nog steeds dienst als officiële grensaanduiding tussen Nederland en

Duitsland. Ze zijn nu voorzien van de nummers 5, 6, 25, 103 en 117. Aan de Duitse zijde staat het wapen van de Graaf van Bentheim; aan de Nederlandse zijde het wapen, dat Karel V voerde als heer van de Bourgondische Kreits.

Dit wapen bestond uit het Andreaskruis. Onder dit kruis liet hij een afbeelding van een vuurslag in de steen kappen.

In de praktijk was een vuurslag een stuk metaal, waarmee men vonden van een steen kon slaan. Op deze wijze kon men vuur maken. Philips de Goede was de eerste die van dit symbool gebruik maakte.

Hij liet zelfs de schakels van de gouden kettingen van de door hem gestichte Orde van het Gulden Vlies (in 1430) in de vorm van een vuurslag maken. Dit symbool is duidelijk op de foto van de grenssteen te zien. Ook op munten

werd in die tijd een vuurslag aangebracht.

Het Andreaskruis dat op de grenssteen voorkomt, zien we ook op de vaandels van de gilden, die we in de provincie Noord-Brabant aantreffen.

Deze Brabantse gilden, niet te verwarren met de in de Middeleeuwen opgerichte verenigingen van mensen, die een zelfde beroep uitoefenden, stammen eveneens uit de Middeleeuwen.

*Achterzijde van een zilveren
Bourgondische Rijksdaalder van
Philips de Tweede, geslagen te
Brugge in 1567.*

Co Bieze.

*Op de munt een vorm van het
Andreaskruis*

SINT CHRISTOFFEL EN CUCUPHAS.

In 1969 maakte Rome bekend welke heiligen van de officiële heiligenkalender werden afgevoerd. Een van hen zou Christophorus zijn, de heilige die in vele landen bijzonder vereerd werd als patroon van de pelgrims, van de reizigers en transporteurs. Niet voor niets wordt hij door velen aangeropen en trekken ze naar Elsendorp of een ander dorp waar de motorrijtuigen onder de bescherming van Christoffel worden gesteld. Het verwondert ons dan ook allerminst dat er in de vorige eeuw en ook nu nog vooral in België waar de volkskunst van de bedevaartvaantjes uitzonderlijk algemeen is geweest, in 71 dorpen en steden een eigen Christoffel-vaantje van papier en later van doek is verspreid.

Rome heeft de commotie bij vernieuwing van de heiligenkalender verwacht en daarom bepaald dat de devotie tot de terugverwezen heiligen mocht blijven bestaan. Christoffel bleef en blijft bekend. Met zijn helper Cucuphas is het minder goed gelopen; hij is nauwelijks nog bekend.

Velen van ons kennen St. Christophorus d.i. Christusdrager ofwel Christoffel beter dan vele andere heiligen. Deze reus met het Christuskind op zijn schouder heeft vaak zijn vaste plaats in het kerkgebouw en wel bij de uitgang. De gelovige die de kerk verlaat en even naar de beeltenis opkijkt, blijft die dag gespaard van een onverwachte dood. Christoffel behoort dan ook tot de groep van 14 noodhelpers. “Als je op een dag Christoffels gelaat beziet, overkomt je die dag het plotse sterven niet.”

St. Christoffel

Volgens de legende wenste deze reus van een vent zich ten dienste te stellen van de machtigste vorst der aarde. Het werd hem na enige tijd duidelijk dat dit niet zijn eigen koning kon zijn, omdat deze, bang voor de duivel, telkens een kruis sloeg om hem te verjagen. Christoffel ging heen en werd bediende van een duivel, die de gedaante van een ridder had

aangenomen. En telkens als de ridder een kruisbeeld langs de weg zag, maakte hij een grote omweg, bang als hij was voor de straf van de gekruisigde. Ook deze “ridder” is niet de machtigste vorst.

Weer zoekt Christoffel zijn heil bij een ander. Bij toeval ontmoette hij een kluizenaar die hem vertelde over de Almachtige en hem aanried voortaan reizigers over de gevaarlijke rivier te dragen.

Vele pelgrims had Christoffel reeds overgezet, bij licht en donker, bij stralend weer, bij mist of zwaar weer, en steeds was Cucuphas de kluizenaar hem hierbij behulpzaam met lantaarn of klokje als het nodig was. Op zekere avond meldde zich een ventje voor een overtocht. Het was zeer mistig en zwaar weer. Daarom sloeg Christoffel zijn stok tegen een boom.

Cucuphas hoorde dit en pakte zijn bel; de lantaarn had geen nut. “Een gemakkelijke, lichte oversteek”, dacht Christoffel, maar hij bezweek bijna onder de steeds zwaarder wordende last. “Het leek wel of ik de hele wereld op mijn schouders had”, zei hij toen hij Christus overgezet had. “Dat is ook zo”, zei het ventje, “maar niet alleen de wereld, maar ook degene die de wereld geschapen heeft. Uw stok zal vruchten dragen”.

Cucuphas

De volgende dag bloeide Christoffel's staf en droeg vruchten, zoals Christus voorzegg had.

Christoffel wordt meestal afgebeeld met Christus op zijn schouder. Zo ook in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Maastricht waar een prachtig beeld te zien is: Christoffel, ongeveer 170 cm. groot, majestueus en met een zelfbewust Christuskind op de schouder. Hij heeft een zware tak in de hand, en eigenlijk meer dan dat, een stuk boom. In die boom ontdekt de aandachtige kijker een figuur, een mens: Cu-

cuphas de kluzenaar die 's nachts met zijn lantaarn de rivier bescheen zodat Christoffel de gerichtste weg kon gaan. En boven deze helper hangt in een spleet van de grove stut een klokje dat Cucuphas luidde zodat Christoffel bij mistig weer in de juiste richting de rivier kon oversteken.

Ook aan de achterkant van het beeld is een kop te zien. Is dit ook Cucuphas met een volle baard die vanuit zijn holte de reiziger nakijkt of misschien de beeldhouwer zelf die zich heeft willen vereeuwigen? Wie het ook is, de Maastrichtse beeldhouwer Jan van Steffensweert die leefde einde 15^e – begin 16^e eeuw, heeft de legende van Cucuphas voor ons prachtig in hout gesneden, zodat wij de kluzenaar kunnen blijven herinneren.

Misschien wordt er nog eens een nieuw bedevaartvaantje getekend waarop behalve Christofoor ook zijn helper de heremiet Cucuphas is afgebeeld. Hij heeft het verdiend.

Kees Cornelissen.

Bron: P. te Poel: Legenden van goud, gesneden in hout. Een studie in de catalogus ‘Op de drempel van een nieuwe tijd: de Maastrichtse beeldsnijder Jan van Steffensweert’. Bonnefantenmuseum Maastricht, 2000. blz. 101-102.

UIT ONZE BUITENLANDSE RUILABONNEMENTEN

“Het oude land van Aarschot”, maart 2003

- Schilderijen van Pieter-Jozef Verhaghen in Ammerzoden (Ned);
- Een rampjaar voor de mensen van Rillaar (1705);
- Verdwenen windmolens in Langdorp;
- Osschotse vokabelijn augustus 2002;
- Controverse over een Aarschots geschiedenisboek (deel 2)
- Aarschot tijdens het Hollands bewind (vervolg).

“Arendonks Heemnieuws”, mei 2003

- Schenking collectie Van der Velden door Stichting Historisch Erfgoed Veldhoven aan Heemkundige Kring Arendonk;
- Zeg jom, Arendonks dialect;
- Het vlechterslied n.a.v. vervangende werkzaamheden in sigarenfabriek van Karel 1;
- Namen noemen te Arendonk, straatnamen.

“Zeven Neten”, Retie, juni 2003

- De Peperstraat omstreeks 1850 en later;
- Het gehucht Watermolen;
- Het Reties dialect;
- Het kasteel De Broqueville, een oase van rust in de mallemolen van Postel;
- De zoektocht van Robert Allen Cary naar zijn vermiste oom (vliegenier 1944).

“Corsendonca”, Oud-Turnhout, tweede kwartaal 2003

- Militaire aanwezigheid in en om Oud-Turnhout (1939-1944).

Heemkunde Antwerpen v.z.w.,2003/2

- Impact van bezettingslegers op de lokale bevolking;
- Drankvertier en Volks Plezier in Brabant en Lier (1350-1800);
- Symbolisme: de spiegel.

Academie voor de Streekgebonden Gastronomie, Antwerpen, tweede kwartaal 2003

- Wat zijn streekproducten?

- Pompoenen en pompoenen;
- Spijs en drank voor notabelen te Aalst in de 15^e eeuw;
- Een volksculturele benadering van het element “eten en drinken”;
- Over confituren, jam en gelei;
- Het azijngebruik als culinaire toepassing;
- Moticolen in de 17^e eeuw.

“Te Lomelle op die Campine”, Lommel, mei 2003

- Zwervende klokken; ronde gevelopeningen en wijzerplaten aan gotische kerken in de Nederlanden;
- Uit de memoires van Wim Verkammen;
- Enkele correcties bij het verhaal over de bevrijding van Lommel-Barier (1944);
- N.V. Katoendrukkerij De Kempen;
- Parenteel van Franciscus Laurentius Jonkers en van Ida Maria Bernardina Jonkers.

“Corsendonca”, Oud-Turnhout, juli/sept. 2003

- Figuren uit Oud-Turnhout; “’t Zandboerke”;
- Schilder Albert Schie (1873-1927);
- Coupe 32; met de Bonden van het H. Hart naar Rome (1950), laatste deel.

“Te Lomelle op die Campine”, Lommel, aug. 2003

- Renovatie van daken en gevels van de kerk Sint Pietersbanden te Lommel-Centrum (2001-2003);
- Transito-vervoer over Lommel (1740-1741).

“’t Swanekoeriertje”, Heist-op-den-Berg, okt. 2003

- Oude benaming: Makaron of Moustachool (1671-1672)
- Belangrijke wetenschappelijke erkenning voor Frans van Calster i.v.m. fossiele kreeftachtige krab;
- Hoe Spaans is de “Spaanse Linie”?
- Molenaarsgedicht.

“’t Swanekoeriertje”, Heist-op-den-Berg, nov. 2003

- Bitskoemers? (zwervende dienstverleners);

- Rechtspraak in het land van Heist vóór 1800;
- De almanak;
- Een stukje genealogie over de Van Beethovens.

Theo van der Aalst.

VAN DE BOEKENPLANK.

- J.Brouwers e.a. (redactie), Brabantse Biografieën, deel 6.
Uitgave van B.R.G, Brabantse Regionale Geschiedbeoefening.
Geill., prijs € 14,50 I.S.B.N. 90-72526-49-x.
In dit deel worden opnieuw levensbeschrijvingen van bekende Brabanders gegeven; en deze keer van een zeer belangrijk en gewaardeerd lid en bestuurslid van onze Heemkundige Studiekring, Arjen D. Kakebeeke.
- De delen 1 tm 5 van de Brabantse Biografieën zijn voor € 45,-
Tezamen nog verkrijgbaar bij de B.R.G., postbus 1325, 5200 BJ
's Hertogenbosch.
- H. Mandos en M. Mandos – v.d. Pol. Brabants
Spreekwoordenboek. Uitgave van de Hein Mandosstichting, prijs
€ 59.50
ISBN 90-6657-112-8.
Deze herdruk behoeft geen krans; het boek heeft die al vele
malen.
- Jan Scholten, Zwervend Licht. € 22,50. Wie de natuur bewondert
gaat met deze fotograaf het veld in en wordt stil van zijn kunst.
- Gaston Remery, Brabant zoals het was. Platteland en Dorpsleven.
Uitgave van Kempen Uitgevers, prijs € 20.00 Van een
beroepsfotograaf verwacht men prachtig werk en dat is het ook.
- Gaston Remery, Brabant zoals het was. Rijk Roomsch Leven.
Kempen Uitgevers, prijs € 20.00 ISBN 90-6657-261-2 Een

magnifiek verslag van een voorbije (?) tijd waarin religie het mensenleven beheerste.

- Gerard van Maasakkers, De Woorden, Prijs € 19.95
ISBN 90-6657-182-9. Eerste druk van de bundeling van zijn liederen, waarmee hij veel waardering gekregen heeft.
- J.M. Goris, Het meisjesonderwijs in de Oude Kempen. Uitgave Centrum voor de studie van land en Volk van de Kempen, nr.15, Turnhout. 66 p. 2001, ISBN 90-805221-2-0
Referaten van het 24ste congres, gehouden in 1999 te Mol.

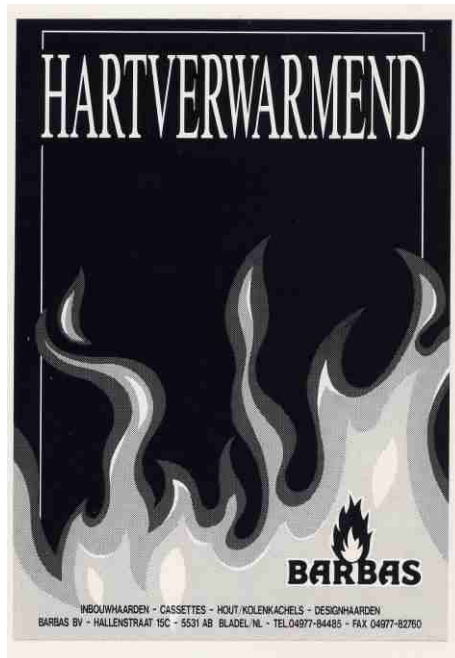
Kees Cornelissen.

Voor alle voorkomende bouwwerkzaamheden zoals:

- Utiliteitswerken
- Verbouwingen
- Nieuwbouw
- Bedrijfshallen
- Kantoren
- Renovatie

Bouwbedrijf Boerekamp

Postbus 156 - 5520 AD Eersel
Ganzestaartsedijk 12 - 5525 KC Duizel
Tel. (0497) 514284 Fax (0497) 515370

HARTVERWARMEND

BARBAS

INBOUWHAARDEN - CASSETTES - HOUT/KOLENKACHELS - DESIGNHAARDEN
BARBAS BV - HALLENSTRAAT 15C - 5531 AB BLADEL NL - TEL.04977-84485 - FAX 04977-82760

CHINEES-INDISCH-RESTAURANT

美華酒家

"MEI WAH"

5503 BK VELDHOVEN
Burg. v. Hoofflaan 83-89
Tel. 040-2534732
Fax. 040-2547073

5615 AB EINDHOVEN
Leenderweg 86
Tel. 040-2117557

Dagelijks geopend van: 11.00-22.30 uur

Exclusieve accommodatie voor Uw:

partijen - familiediners - lunch of diner met
zakelijke relatie - personeelsavonden - etc.

De boeken die besproken worden in
de boekenplank zijn verkrijgbaar bij

De Boekenlegger

Ook voor uw buitenlandse bestellingen bent u
bij ons van harte welkom

Markt 42, 5521 AN Eersel Tel. 0497-512551

Nu ook op internet : www.de-boekenlegger.nl

Email : info@de-boekenlegger.nl

de Muzenval

S.c.c. "de Muzenval" beschikt over diverse zalen die geschikt zijn voor vergaderingen, cursussen, bijeenkomsten, voorlichtingsavonden, workshops etc.

Ook heeft scc "de Muzenval" een theaterzaal met 350 zitplaatsen waarin alle faciliteiten aanwezig zijn voor uw bedrijfsvergaderingen of seminars.

Bovendien kunt u in de gezellig ingerichte foyer na afloop nog een drankje of hapje gebruiken.

sociaal cultureel centrum "de Muzenval"

Dijk 7 - 5521 AW - Eersel - Tel. 0497-515997 - info@muzenval.nl

Wat kan de VVV Veldhoven u bieden?

U kunt bij de VVV onder meer terecht voor:

- VVV-gidsen met toeristische informatie
- VVV/ANWB-kaarten en plattegronden
- VVV/ANWB fiets-, wandel-, skate- en autoroutes
- VVV-geschenkbonnen

IETS TE VIEREN?

Geef een:

VVV-IRIS Cheque

Te besteden in duizenden winkels in heel Nederland

Te koop in waarden van: € 5,- tot € 50,- bij:

VVV Veldhoven; Meiveld 1 (Gemeentehuis); tel.: (040) 258 44 11